Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 199 (8439). 18 октябрь, 1984 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! УЮШҚОҚЛИК ВА ИНТИЗОМНИ ҲАР ТОМОНЛАМА КУЧАЙТИРИНГИЗ!

МАҲСУЛОТ ЕТКАЗИБ БЕРИШ ПЛАНЛАРИ СЎЗСИЗ БАЖАРИЛИШИГА ЭРИШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларидан).

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ «ВАШИНГТОН ПОСТ» ГАЗЕТАСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

Америкада чиқадиган «Вашингтон пост» газетасининг Москвадаги бюроси раҳбари Д. Додер К. У. Черненкога мурожаат этиб, Совет-Америка муносабатларига — ана шу мурожаатда айтиб ўтилганидек, «Вашингтон пост» газетхонларинигина эмас, шу билан бирга бутун дунёдаги миллионлаб кишиларни тўлқинлантираётган мавзуга тааллуқли саволларга жавоб қайтаришини илтимос қилди.

Қуйида К. У. Черненконинг жавоблари келтирилади.

Савол. Президент Рейган АҚШ жуда кўп масалалар, шу жумладан қурол-яроғлар устидан контроллик масаласи хусусида Совет Иттифоқи билан мулоқотни яна бошлашга тайёр, деб айтди. Совет Иттифоқи президент Рейган музокараларга тайёрликни изҳор этганлигига қандай муносабатда бўлади?

Жавоб. Америка маъмуриятининг музокараларга тайёрлиги тўғрисидаги сўзларини биз илгари ҳам эшитганмиз, аммо бу сўзлар бирон марта ҳам реал ишлар билан тасдиқланмади. Ана шундай реал ишлар муносабатларимизда мавжуд бўлган лоақал бир масала — хусусан қурол-яроғларни чеклаш ҳамда уруш хавфини камайтириш соҳасида адолатли ўзаро мақбул асосда аҳдлашиб олишни ҳақиқатан ҳам истаётганликдан далолат берган бўлур эди.

Биз олға сураётган конкрет таклифлар эса ҳар гал жавобсиз қолмоқда. Мисоллар келтираман.

Шу йилнинг март ойида биз бутун бир проблемалар комплексини айтиб ўтганимизда мана шундай бўлган эди. Мазкур проблемалар юзасидан ёки лоақал уларнинг баъзилари юзасидан аҳдлашувга эришиш Совет-Америка муносабатларида ҳам ва умуман халқаро вазиятда ҳам реал силжишни билдирган бўлур эди. Аммо бизнинг таклифларимизга жавоб қайтаришдан бўйин товладилар, холос.

Июнь ойида биз космик фазо ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш тўғрисида аҳдлашувни таклиф қилганимизда худди шундай бўлган эди. Бу гал бизга жавоб қайтаришди, лекин бу қандай жавоб эди? Музокаралар мавзуининг ўзини алмаштиришга уриниб кўрдилар, ядро қуролига тааллуқли масалаларни, яъни илгари Женевада музокаралар олиб борилган, аммо Қўшма Штатларнинг ўзи барбод этган масалаларни муҳокама қилишни таклиф этдилар. Бунда АҚШ Американинг янги ракеталари Ғарбий Европада жойлаштирилиши билан вужудга келтирилган ғовларни бартараф этишдан бош тортибгина қолмай, балки шундай ракеталарни жойлаштиришни ҳамон давом эттирмоқда.

Хўш, космос масаласи нима бўлди? Космосда қуролланиш пойгасига йўл қўймаслик ўрнига бизга бундай пойганинг қандайдир қоидаларини ишлаб чиқиш билан шуғулланиш, аслида бундай пойгага ошкора тус бериш таклиф қилинди. Биз бундай қила олмаслигимиз тушунарли, албатта. Ҳақиқатан ҳам космоснинг тинч бўлиши —бизнинг мақсадимиздир, зотан биз шу мақсадга қатъият билан эриша берамиз.

Фактлар мана шулардан иборат.

Энди президент Рейганнинг сиз эслатиб ўтган баёноти тўғрисида гапирмоқчиман. Президент музокараларга тайёргарлик тўғрисида айтган гаплар шунчаки тактикавий найранг бўлмаган тақдирда, шуни айтмоқчиманки, Совет Иттифоқи ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилади. Биз жиддий, амалий музокараларга ҳамиша тайёр бўлиб келдик ва бу ҳақда неча марталаб айтиб ўтдик.

Биз космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш, жумладан йўлдошларга қарши системалардан батамом воз кечиш тўғрисидаги битимни ишлаб чиқиш ва тузиш мақсадида музокаралар бошлашга, музокаралар бошланган кундан эса космик қуроллар синови ва уни жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб қўйишга тайёрмиз. Биз аввал бошданоқ ўз таклифимизни айни мана шундай таърифлаган эдик. Гап Вашингтонда қолди.

Ядро қуролига эга бўлган давлатлар ўзларидаги барча мавжуд ядровий қуролларни миқдор ҳамда сифат жиҳатдан кўпайтирмай қўйишлари тўғрисидаги Совет таклифи ҳам ўз кучида қолмоқда. Шу масала юзасидан аҳдлашиб олиш мавжуд ядровий аслахоналарнинг барча қисмлари, жумладан элтиш воситалари ва ядровий портловчи зарядлар кўпайтирилишини ўзаро тўхтатишни билдирган бўлур эди. Шу тариқа ядровий қуролланиш пойгаси тўхтатилган бўлур эди. Бу эса шундай қуролларни батамом тугатгунга қадар қисқартириш тўғрисида кейинги аҳдлашувларни ҳал қилувчи даражада енгиллаштирган бўлур эди. СССР билан АҚШ ўзларининг ядровий қуролларини кўпайтирмаслик тўғрисида биринчи навбатда ўзаро аҳдлашиб олишлари ва шу тариқа ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларга ўрнак кўрсатишлари ҳақидаги расмий таклифимиз ҳамон Оқ уйда турибди.

Ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисидаги битимни ишлаб чиқишни охирига етказиш учун реал имконият мавжуд. Шундай синовлар ўтказилмаса, демак бу қурол такомиллаштирилмайди, ядровий қуролланиш пойгаси тўхтатиб қўйилади. АҚШ бунда ҳам ядро қуролларини чеклашни ёқлаб айтаётган гаплари самимийлигини амалда исботлай олиши мумкин бўлур эди. АҚШ буни ер ости ядровий портлатишлари тўғрисидаги Совет-Америка шартномаларини ратификация этиш билан ҳам исботлай олади. Бу шартномалар 1974 ва 1976 йиллардаёқ имзоланган эди. Америка томони айтаётганидек, портлатишларнинг ўзини холис қайд этиб борадиган кузатувчиларни таклиф этиш билан эмас, балки айни ратификация қилиш билан шуни исботлаш зарур.

Совет Иттифоқи Вашингтонга неча марталаб мурожаат этиб, биздан ўрнак олишга, ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида мажбурият қабул қилишга даъват этди. Ҳар гал у томондан «йўқ» деган сўз эшитила берди. Бунинг тескарисини бир тасаввур қилиб кўрайлик: АҚШ ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик хусусида мажбурият олиб, бизни худди шундай иш кўришга даъват этсаю, биз эса «йўқ», бу бизга тўғри келмайди, биз биринчи бўлиб ядровий зарба уриш ҳуқуқини сақлаб қоламиз, деб айтсак. Бу ҳолда АҚШдаги кишилар бизнинг ниятларимиз тўғрисида нималарни ўйлашлари мумкин? Бу хусусда икки хил фикр бўлиши мумкин эмас.

Мен қуролланиш пойгасини тўхтатишга, хавфсизликни мустаҳкамлашга тааллуқли бир қанча энг муҳим масалаларни айтиб ўтдим. Бошқа муҳим масалалар ҳам борки, улар президентга яхши маълум деб ўйлайман. Ана шу масалаларнинг ҳаммаси ҳал қилинишини, конкрет куч-ғайрат сарфланишини талаб этмоқда. Музокараларга тайёрлик тўғрисида амалий ишлар билан мустаҳкамланмаган сўзлар эса фақат сўзларгина бўлиб қолади холос.

Мен айтиб ўтган гаплар саволингизга жавоб бўлади, деб ўйлайман.

Савол. Совет-Америка муносабатларини яхшилашга олиб келиши мумкин бўлган силжишга яқинда эришила бошланди деган фикр кенг тарқалган. Шу хусусда Сизнинг фикрингиз қандай ва келгуси даврда бу муносабатларнинг истиқболлари қандай бўлади, деб ўйлайсиз?

Жавоб. Дунёда Совет-Америка муносабатларида яхшилик томон силжиш истагини билдирувчи кайфиятлар ҳақиқатан ҳам кенг тарқалган. Бу эса, бизнинг фикримизча, айниқса ҳозирги халқаро вазиятда шу муносабатларнинг аҳамиятини англаш тобора кучайиб бораётганлигини ифода этади.

Афсуски, Совет-Америка муносабатларида бундай силжишни ҳозирча факт, деб айтиш учун асос йўқ. Силжишга эришиш мумкинми? Бу саволга ҳа, мумкин деб қатъий жавоб қайтараман. Мен юқорида айтиб ўтган проблемаларнинг ҳал этилиши бунга ёрдам берган бўлур эди.

Совет-Америка муносабатларини конструктив ривожлантиришдан бошқа оқилона йўл умуман йўқлигига ишончим комил. Бунда биз ижтимоий системаларимиз ҳар хил эканлигидан, дунёқарашимиз ҳар хил эканлигидан кўз юмаётганимиз йўқ. Аммо иккала мамлакатларимиз зиммасидаги масъулиятни ҳамиша ёдда тутган тақдирда, сиёсатни урушга эмас, балки тинчликка қаратган тақдирда, бу тафовутлар ҳамжиҳатликка эришишга йўл қўймаслиги бир ёкда турсин, балки аксинча шундай ҳамжиҳатликка эришишни ҳам тақозо этади.

Мен шуни илгари ҳам айтиб ўтганман ва яна бир бор таъкидламоқчиманки, биз АҚШ билан яхши муносабатларда бўлиш тарафдоримиз, тажриба ҳам бу муносабатлар худди шундай яхши бўлиши мумкинлигидан далолат бериб турибди. Бунинг учун муносабатларни тенглик асосида, ўзаро манфаатни ва тинчлик иши учун фойда келтиришини кўзлаб қуришга иккала томоннинг истаги бўлиши зарур.

СОВЕТ—СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

16 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан Араб Социалистик Уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикаси президенти Ҳафиз Асад ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда: совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Қуролли Кучлар Бош штабининг бошлиғи С. Ф. Ахромеев; Сурия томонидан — САР вице-президенти А. Ҳаддам, САР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, мудофаа министри М. Тлас, АСУП регионал раҳбарлик органининг аъзоси А. Диёб, прогрессив миллий фронт марказий раҳбарлик органининг аъзоси Д. Нааме, планлаштириш давлат министри К. Шараф, экономика ва ташқи савдо министри С. Ёсин, ташқи ишлар министри Ф. Аш-Шараа қатнашдилар.

Ҳамжиҳатлик, дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтган музокаралар чоғида К. У. Черненко ва Ҳ. Асад Совет Иттифоқи билан Сурия, КПСС билан АСУП ўртасидаги кўп ёқлама муносабатлар дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг мустаҳкам негизида муваффақиятли ривожланаётганлигини, бу муносабатлар юксак даражага эришиб тобора мустаҳкамланаётганлигини мамнуният билан қайд этиб ўтдилар.

Совет — Сурия муносабатларининг бундай ривожланиши иккала мамлакат халқларининг манфаатларига Яқин Шарқда ва бутун дунёда тараққиёт ҳамда тинчлик ишига мос бўлиб тушади. Бу муносабатлар давлатлар ўртасидаги тенг ҳуқуқли, самарали ҳамкорликнинг, империализм ва унинг гумашталарининг агрессив кирдикорларига қарши, халқлар озодлиги ва мустақиллигини қарор топтириш учун курашдаги бирдамликнинг ёрқин намунасидир.

Ҳар иккала томоннинг узоқ муддатли манфаатларига асосланиб барча соҳаларда СССР билан Сурия ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга ҳар икки томон интилаётганлиги изҳор қилинди.

К. У. Черненко Ҳ. Асад бошчилигидаги Сурия раҳбарлари Сурияни мустақил ривожлантиришга, империализм билан сионизмнинг арабларга зид режаларига қаршилик кўрсатишга қаратилган йўлни ўтказаётганликларини Совет Иттифоқидагилар тўла қўллаб-қувватлаётганликларини айтди. Совет Иттифоқи Сурия, бошқа араб халқларининг Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик учун олиб бораётган курашида уларга бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам бераверади.

Президент Ҳ. Асад Сурияни иқтисодий ривожлантиришда ва агрессия ҳамда империалистлар тазйиқига қарши унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда самарали кўмаклашаётганлиги учун, араб халқларининг ўз ҳаққоний ҳуқуқлари йўлидаги курашида уларга доимо ёрдам ва мадад бериб келаётганлиги учун Совет Иттифоқига миннатдорчилик изҳор этди.

Суҳбат давомида Яқин Шарқдаги аҳвол батафсил кўриб чиқилди. Америка Қўшма Штатлари қўллаб-қувватлаб, рағбатлантираётган Исроилнинг агрессив сиёсати оқибатида Яқин Шарқда ниҳоятда хатарли вазият сақланиб қолмоқда.

К. У. Черненко ва Ҳ. Асад АҚШ ҳамда Исроилнинг ўз ўрталаридаги мавжуд «стратегик иттифоқ» доирасида арабларнинг миллий ва ватанпарвар кучларини бостиришга, шу районда кескинликни кучайтиришга қаратилган қадамлар қўяётганлигини қоралadилар. Айни АҚШ билан Исроил араб мамлакатларининг туб манфаатларига ва фаластинлик араб халқининг дахлсиз миллий ҳуқуқларига, шу жумладан унинг ўз мустақил давлатини барпо этиш ҳуқуқига зид бўлган сепарат тил бириктиришларни арабларга тиқиштиришга ҳаёсизларча уриниб, Яқин Шарқда чинакам тинчлик йўлига тўсқинлик қилаётганликлари таъкидлаб ўтилди.

Ҳ. Асад Яқин Шарқдаги можарони бартараф этишга доир Совет Иттифоқи таклифларига юксак баҳо берди. Бу таклифларда мазкур районда тинчлик ўрнатишнинг реалистик ва амалий программаси баён этилган.

Яқин Шарқ можаросини ҳар жиҳатдан адолатли бартараф этиш учун курашда Фаластин проблемасини ҳал этиш энг муҳим аҳамиятга эга эканлиги қайд этиб ўтилди.

Музокараларнинг қатнашчилари Исроилнинг барча қўшинлари Ливандан батамом ва ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетилишига, шу мамлакатда вазиятни нормаллаштиришга ва миллий тотувликка эришишга қаратилган куч-ғайратларни қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Халқаро вазиятни муҳокама қилиш чоғида АҚШ маъмурияти халқаро майдонда ўтказаётган йўл халқларнинг манфаатларига мутлақо душманликдан иборат йўл бўлиб, инсониятни ядро фалокати сари бошлаб бораётганлиги қайд этиб ўтилди. Шу муносабат билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро урушининг олдини олиш, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб барча тинчликсевар давлатларнинг ғайрат-ҳаракатларини янада кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

К. У. Черненко билан Ҳ. Асад Совет— Сурия муносабатларини бундан буён ҳам муваффақиятли ривожлантириш учун, шунингдек Яқин Шарқ ишларида ва бошқа халқаро проблемалар хусусида ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун иккала мамлакат раҳбарлари ўртасидаги учрашувлар фойдали ва муҳим эканлигига қатъий ишонч билдирдилар.

Музокараларда: Совет томонидан— КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари К. Н. Брутенц, СССРнинг САРдаги элчиси Ф. Н. Федотов ва СССР ташқи ишлар министрлиги Яқин Шарқ мамлакатлари бўлимининг мудири В. П. Поляков; Сурия томонидан — САРнинг СССРдаги элчиси М. А. Халаби, САР ташқи ишлар министрлиги Шарқий Европа бўлимининг мудири Д. Кафри ҳозир бўлдилар.

* * *

Кремлда музокаралар тугагандан кейин унинг қатнашчилари учун нонушта зиёфат берилди. Зиёфат вақтида К. У. Черненко билан Ҳ. Асад дўстона қадаҳ кўтариб, нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси навбатдаги мажлисида 1984 йилнинг тўққиз ойи мобайнида республиканинг иқтисодий ва социал ривожлантириш планининг бажарилиш якунларини кўриб чиқди. Қора ва рангли металлургия, газ, озиқ-овқат, гўшт, сут саноати, маҳаллий саноат корхоналари планда кўзда тутилган йиллик суръатлардан илдам ишлаётганлиги қайд этиб ўтилди. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиб-териб олиш борасида қизғин ишлар давом эттирилмоқда. Асосий фондларни ишга тушириш ҳажмлари ошди. Шу билан бирга учинчи квартал якунлари белгиланган планларни бажаришда ҳали ҳамма жойда ҳам тегишлича қатъият кўрсатилмаётганлигидан далолат бериб турибди.

Марказий Комитет бюроси область партия комитетларидан, министрликлар ва идораларнинг, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг раҳбарларидан 1984 йилги план ҳамда қабул қилинган социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилиши юзасидан тўла-тўкис чоралар кўришларини талаб этди. Бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ўзларига қарашли корхоналарнинг ишидаги камчиликлар тезроқ бартараф этилиши учун шахсан жавобгар эканликлари тўғрисида огоҳлантирилдилар. Партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик давомида меҳнат коллективларида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини ошириш, хом ашё, материаллар, ёқилғи, электр энергияни тежаб-тергаш, барча сифат кўрсаткичларини яхшилаш зарурлигига алоҳида эътибор бериш таклиф қилинди.

Марказий Комитет бюроси 1985 йилда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат плани билан Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджети лойиҳаларини кўриб чиқиб, асосан маъқуллади.

Капитал қурилишнинг бориши ва шу тармоққа партия раҳбарлиги билан боғлиқ бир қанча масалалар муҳокама қилинди. Асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағларни ўзлаштириш, Тошкент шаҳрида қурилиш-монтаж ишлари планлари қониқарсиз бажарилмоқда. Кўпгина шаҳарлар ва районларда уй-жойларни ҳамда социал-маиший объектларни қабул қилиб олиш тартиби бузилмоқда. Айрим партия комитетлари давлат интизомини бузаётган хўжалик раҳбарларига ва маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига нисбатан юзхотирчиликка йўл қўймоқдалар. Баъзи қурилишларда ва бинокорлик саноати корхоналарида меҳнат, технология ва ишлаб чиқариш интизоми ҳамон паст даражада бўлиб, планлаштиришда ва бригадаларни материал-техника билан таъминлашда, меҳнатга ҳақ тўлашда, қурилиш сифатини рағбатлантиришда хатоларга йўл қўйилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси область, шаҳар, район партия комитетларининг, советлар ижроия комитетларининг, министрликлар ва идораларнинг зиммасига қурилишда қатъий тартиб ўрнатиш, саноат ва уй-жой, граждан қурилишининг сифатини тубдан яхшилаш учун барча бўғинлардаги кадрларнинг масъулиятини ошириш юзасидан қатъий чоралар кўриш мажбуриятини юклади. Шу муносабат билан қурувчи бригадирларнинг «Правда» газетасига йўллаган ва «Қурувчи шарафи ҳақида сўз» сарлавҳаси остида эълон қилинган хатига алоҳида эътибор жалб этилди. Шу мурожаатномани меҳнат коллективларида, ҳар бир бригадада кенг кўламда муҳокама этиш, тармоқнинг барча меҳнаткашларини иш сифатини оширишга отлантириш лозим. Ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ҳамда капитал қурилиш масалалари юзасидан партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши устидан контролликни кучайтириш таклиф этилди. Тошкент шаҳрида монолит уйсозликни ривожлантириш тадбирлари белгиланди.

«КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республикада мактабгача жамоат тарбиясини янада ривожлантириш тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарори Жиззах областида қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1984—1990 йилларда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларини амалга оширишга доир комплекс плани асосан маъқулланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтида илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси хўжалик ва маданий қурилишга партиявий раҳбарлик, ташкилотчилик ва сиёсий ишларга доир бошқа масалаларни кўриб чиқиб, улар юзасидан қарор қабул қилди.

«ОҚ ОЛТИН» • ВАТАНГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 17 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун—районлар; иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён:

Коммунистик	1,74	82,79	1,73	89,43
Ғалаба	1,83	81,39	1,02	75,42
Бўка	1,94	81,18	1,79	73,31
Оққўрғон	1,68	78,20	1,36	73,14
Бекобод	2,27	76,92	1,71	52,66
Пискент	2,04	76,14	2,01	61,44
Чиноз	1,91	75,22	2,10	48,25
Ўрта Чирчиқ	2,05	72,85	2,13	72,91
Янгийўл	1,83	72,21	1,17	43,19
Область бўйича:	1,93	77,62	1,64	66,55

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети пахта йиғим-теримини ташкил этиш ва давлатга ҳосил топшириш юзасидан районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил 16 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районида** (район партия комитетининг секретари Хатамов, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, РАПО Советининг раиси Исабоев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Шукуралиев, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Умиров ўртоқлар) қолдирилди. Бу районда йиллик пахта сотиш плани 74,65 процент, шу жумладан машина терими плани 50,95 процент бажарилган. Октябрь ойининг учинчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планга нисбатан 12,81 процент, шу жумладан машина терими планига нисбатан 9,62 процент ўсишга эришилган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районидаги «Далварзин» совхозида** (директори Ортиқов, партия ташкилотининг секретари Хожимирзаев, касаба союз комитетининг раиси Болтабоев, комсомол комитетининг секретари Раҳмонбердиев ўртоқлар) қолдирилди. Бу совхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 67,78 процент, шу жумладан машина терими плани 41,47 процент бажарилган. Октябрь ойининг учинчи беш кунлигида пахта топширишда йиллик планга нисбатан 14,17 процент, шу жумладан машина терими планига нисбатан 9,20 процент ўсишга эришилган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозига (раиси Соттибоев, партия ташкилотининг секретари Тўраев, касаба союз комитетининг раиси Саидолимов, комсомол ташкилотининг секретари Ҳамидов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 76,53 процент, шу жумладан машина терими плани 27,51 процент бажарилган. Октябрь ойининг учинчи беш кунлигида пахта топширишда йиллик планга нисбатан 19,70 процент, шу жумладан машина терими планига нисбатан 14,22 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Бекобод районидаги Навоий номли колхоздан олиб берилади.

Ўрта Чирчиқ районидаги А. Икромов номли колхозга (раиси Мўминов, партия ташкилотининг секретари Маматқулов, касаба союз комитетининг раиси Шодиев, комсомол ташкилотининг секретари Пўлатов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга пахта сотиш йиллик плани 86,42 процент, шу жумладан машина терими плани 76,62 процент бажарилган. Октябрь ойининг учинчи беш кунлигида пахта топширишда йиллик планга нисбатан 15,77 процент, шу жумладан машина терими планига нисбатан 17,21 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Пискент районидаги «Гулистон» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бекобод районига, шу райондаги «Далварзин» совхозига ва Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» ҳамда А. Икромов номли колхозларга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

50 ТОННАДАН ОШДИ

ҒАЛАБА район халқ маорифи бўлими комсомол-ёшлари ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар ёш педагоглардан мадад бригадаси ташкил этиб пахта теримида қатнашишга сўз беришди. Айни кунларда бу бригада аъзоларидан ҳар бири 55—60 килограммдан пахта териб, ҳашарчилар ўртасидаги мусобақада энг юқори натижаларга эришмоқдалар. М. Мирназарова, Ш. Утенбоева, З. Йўлдошева, Б. Сеитмуродов, Г. Ўрозова сингари ёш педагоглар 70—80 килограммдан пахта териб мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача ўртача 3—3,5 тонналик хирмон уйиб қўйишди.

Ўқитувчилар бригадаси аъзоларининг ҳозиргача терган пахтаси 50 тоннадан ошиб кетди. Педагог ҳашарчилар мавсум охиригача теримда иштирок этишга аҳд қилишган.

С. МУСТАФОЕВ.

Оққўрғон районидаги 4-мактаб ўқувчилари Вотинцев номли колхоз пахтакорларига етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда ёрдам бермоқдалар. Теримда иштирок этаётган 223 ўқувчининг ҳар бири кунига 70—80 килограммдан ошириб пахта термоқда. Гулжаҳон Тағирқулова, Шавкат Турдиқулов, Мукаррам Маҳмудова, Лола Одилбоева, Жамолиддин Ўтагановлар эса хирмонга ҳар куни 90—110 килограммдан ошириб пахта тўкишаётир.

ЎҚУВЧИЛАР КЎМАГИ

Ўқувчилар ҳашарини уюшқоқлик билан ташкил этиш, уларга қулай шарт-шароитлар яратишда мактаб директори А. Қодиров, ўқитувчилардан Я. Пирмонов, М. Расулматов, Л. Аширматова, А. Эргашевлар алоҳида жонкуярлик кўрсатишяпти.

Т. МИРЗААҲМЕДОВ, ўқитувчи.

ЯНА ХУШХАБАР

ИККИ КОЛХОЗ МАРРАГА ЕТДИ

БЎКА. Яна икки хўжалик — Фрунзе номли ва «Коммунизм» колхозлари пахтакорлари дастлабки довондан ошишди.

Фрунзе номли колхоз деҳқонлари мавжуд 930 гектар майдоннинг ҳар гектаридан шу кунгача 31,2 центнердан ҳосил олишга эришишди. Эл хирмонига жами 2900 тонна «оқ олтин» топширилди. Бу муваффақиятни қўлга киритишда Қундуз Аширова, Зоҳида Қўзиева, Турсунмат Ўташев сингари ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада аъзоларининг хизматлари катта бўлди.

Хўжаликда жами етиштирилган ҳосилнинг 85 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Мавсум давомида пешқадамликни қўлдан бермай келаётган «пўлат от» суворийларидан Абдусаттор Салимов, Абдураҳим Дадабоев, Усмонали Салимов ва Мажид Жумабоевлар 160—220 тоннадан пахта тердилар.

«Коммунизм» колхози аъзолари эса мавжуд 600 гектар пахта майдонидан 2022 тонналик хирмон уйишди. Ҳосилдорлик ўртача 33,8 центнерданга тўғри келди. Пахтанинг 96 проценти «зангори кема»ларда терилди. Саидаҳад Саймоқов, Ўроқбой Ақлбоев ва Ҳаким Шодмонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада коллективларида 35—38 центнердан ҳосил олинди. Теримда механик-ҳайдовчилардан Абдулла Омонтоев, Аввалдек Ақлбоев, Худойқул Раҳмонқуловлар алоҳида жонбозлик кўрсатишди.

Ҳар икки хўжалик далаларида ҳали ҳосил мўл. Фрунзе номли колхоз пахтакорлари хирмонга яна 400 тонна пахта топширадилар. «Коммунизм» колхози деҳқонлари эса ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашни авж олдиришяпти.

60

ОТА ҲАМОН САФДА

Кенг саҳнли ҳовли. Дид билан ясалган ишкомларга турли нав ток занглари бир текис таралган. Нонуштадан сўнг қўлига токқайчи олган қария бачки навдаларни тинимсиз чилпиб юриб, мана ниҳоят, ишком остидаги ихчам тахта сўрига ёнбошлади. Устига сочиқ ташлаб қўйилган чиройли чинни чойнакдан пиёлага чой қуйиб, кетма-кет хўплади. Кўксини тўлдириб турган оппоқ соқолини силаб, бироз хаёл суриб ўтиргач, ёшига хос бўлмаган тетиклик билан ўрнидан туриб, яна ишга тушиб кетди...

Дийдорбек ота Тўқимбой қишлоғининг ёши улуғ, халқ иши учун меҳнати кўп синггган табаррук кишиларидан. Инсон қадрини меҳнат оширади деганларидек, отахонни қишлоқ аҳли доимо эъзозлайди, хонадонига тез-тез кириб суҳбатини олиб туришади. Унинг бир-биридан одобли, меҳнаткаш ўғил-қизлари даврасида умрдоши Анорхон ая билан бахтли кексалик роҳатини сураётганини кўришиб ҳавас қилишади.

Ишчи, механизатор, иқтисодчи, педагог, инженер ва бошқа касб эгалари вояга етган бу оилага ким ҳавас қилмайди, дейсиз. 8 ўғил-қиз, 14 набира тарбия топаётган бу хонадонда ҳамиша шодлик, файз-барака бор.

— Шундай замонда яшаш насиб этди бизга, — дейди ички бир қувонч билан Дийдорбек ота. — Бўлмаса, биз йўқсилларга бундай давридавронлар қаёқда эди. Совет ҳокимияти туфайли бахт-иқболга эга бўлдик. Мана энди юрт обод, ҳаёт тўкинчилик, ҳамма нарса мухтасар. Баъзан давримизга шукрона айтиш мақсадида ўтмишдаги аянчли кунларимиз ҳақида, эл бахти учун бўлган аёвсиз курашларимиз тўғрисида гапирсак, ёшлар ҳайрон бўлишади...

Ҳа, отанинг гўдаклик чоғлари уқубат билан ўтди. Йўқчилик орқасида у туғилган хонадон бошига оғир кулфатлар тушиб, ота-онадан гўдаклайин етим қолди. Ҳайриятки, толейига қариндоши Ойимча опа бор экан. У Дийдорбекни қарамоғига олди. Умоч-аталами, зоғора нонми, етимча билан болалари қатори баҳам кўрди.

ЙИЛЛАР ва ТАҚДИРЛАР

Дийдорбекнинг бахтига тез орада буюк инқилоб юз берди. Унинг шарофати Тўқимбой қишлоғига ҳам етиб келди. Замон ўзгарди. Дийдорбек саводини чиқарди, комсомол сафига кирди. Қишлоқ шўросида ишлаб туриб, фаоллар қаторида синфий душманларга қарши курашди. Ер ислоҳотида, деҳқонларни коллективлаштиришда қатнашди. 1929 йилда бу актив комсомол йигитни партия сафига қабул қилишди.

Ўша йили Дийдорбекдек ташкилотчилар бошчилигида қишлоқ меҳнаткашлари дастлабки колхозни тузиб, унга Крупская номини берадилар ва Тўлаган Жумақул ўғлини раис қилиб сайлайдилар. Аммо биринчи коллектив хўжалик орадан беш ой ўтар-ўтмас тарқалиб кетди. Чунки вазият оғир эди. Зимдан бузғунчилик билан шуғулланган маҳаллий бойлар, руҳонийлар деҳқонларни йўлдан оздиришганди. Буни ўз вақтида англаган партия ячейкаси ва қишлоқ шўроси, коммунист ва комсомоллар душманларнинг кирдикорларини фош этишди. Аҳоли орасида ташвиқот, тушунтириш ишлари кучайтириб борилди. Шундан кейин ҳар тарафлама тайёргарлик кўрилиб, қайта тузилган колхоз дастлабки кунидан қишлоқ деҳқонларининг мустаҳкам хўжалигига айланиб қолди. Дийдорбек колхозда аввал ҳисобчилик қилди, сўнгра бригадир бўлиб ишлади. Аммо унинг асл орзуси билимини ошириш эди. Тошкентда икки йил ўқиб, агропиллачилик техникумини битиргач, собиқ «Талаб» колхозига раис қилиб сайланди. У колхозни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш, ривожлантириш устида тиним билмай иш олиб борди. Бу вақтларда барча ишлар от-ҳўкиз, қўл кучи билан бажарилишига қарамай, 200 гектар ер пахтазорга айлантирилди. Бундан колхознинг даромади, колхозчиларнинг манфаатдорлиги ошди. Деҳқонлар ҳосилдорлик учун чинакам кураш бошладилар.

Дийдорбек Эрмоналиев давр тақозоси билан 1935 йили Кавардондан яна ўз қишлоғига юборилиб, собиқ Сталин номли колхозга раис қилиб сайланди. Унинг раҳбарлигида бу ерда пахтазорлар қисқа вақтда уч баравар кенгайиб, 1200 гектарга етказилди. Ҳосилдорлик 6—7 центнердан 20 центнерга кўтарилди. Кекса-ю ёш ҳар соҳада, ҳар ишда раисдан ўрнак олди. Хўжаликнинг бойлиги кўпайиб, колхозчилар турмуши фаровонлашиб борди. Меҳнаткашлар уй-жой қуриш ва ободончилик ишларига астойдил киришиб кетдилар.

Ташкилотчи коммунист район партия комитетининг кадрлар бўйича секретари, беш йил давомида Тайёрлов министрлигининг район вакили лавозимларида меҳнат қилди. Узоқ йиллар райондаги собиқ «Қизилобод», Тельман номли колхозларни бошқарди.

Пойтахт областида коллектив хўжаликларни қарор топтириш, уларни йириклаштириш ва ҳар томонлама мустаҳкамлаш учун курашда чинакамига жон куйдирган меҳнат ветерани ўз тақдиридан мамнун ҳолда қарилик гаштини сурмоқда. Свердлов номли колхоз фаолиятида, Тўқимбой қишлоғи ҳаётида унинг ҳамон ўз ўрни бор. Колхоз раҳбарлари, қишлоқ аҳли катта тажрибага эга бўлган Дийдорбек отага тез-тез мурожаат қилишиб, ундан қимматли маслаҳатлар олиб туришади.

М. ТУРСУНОВ,
Коммунистик райони.

● Тошкент агрегат заводидаги асбобсозлик цехининг тажрибали ишчиси Абдуфаттоҳ Шукуров кўп йиллардан буён зарбдор ишчилар сафида бормоқда. Бунга у ишлаб чиқаришда актив фаолият кўрсатаётганлиги туфайли эришяпти. Ҳар сменада нормани 1,2 ҳиссадан бажармоқда.

СУРАТДА: илғор ишчи Абдуфаттоҳ Шукуров.

В. Сироткин фотоси.

ХУШХАБАРЛАР

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Ғалаба районидаги Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли совхоз марказий майдонини икки қаватли замонавий бино безади. Бинода 150 ўринли болалар боғчаси жойлашди. Қурувчилар болаларга ҳовуз, спорт ва ўйин майдонларини ҳам туҳфа этдилар. Болалар боғчаси пахта терими мавсумида узайтирилган график асосида ишлашга мослашган.

ХАЛҚОБОД КЎРКАМЛАШМОҚДА

Тошкент областидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмасининг Халқобод посёлкасида икки қаватли маданият ва спорт саройи тантанали равишда очилди. Саройда катта ва кичик заллар, кутубхона, кўплаб репетиция хоналари, шунингдек қишлоқ спортчилари учун зал жойлашган.

(ЎзТАГ).

ЎҚИНГ, ТАҚҚОСЛАНГ

Пропагандистлар, сизлар учун

БЕҒАРАЗ ЁРДАМ

Ривожланаётган мамлакатлар иқтисодий қолоқлигини бартараф этиш ҳозирги давримизнинг энг муҳим муаммоларидан биридир. Чунки, «учинчи дунё» деб аталмиш бу мамлакатларда турмуш даражаси энг паст, туғилиш эса энг кўпдир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Озиқ-овқат комиссиясининг маълумотларига қараганда ривожланаётган мамлакатларда 450 миллион киши очдир. Яна бир неча юз миллион киши эса тўйиб овқат емайди. Бу мамлакатларда аҳолининг анчагина қисми саводсиз, медицина ёрдами кўрсатиш талаб даражасида эмас.

«Учинчи дунё» мамлакатларига ёрдам кўрсатиш масалалари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг Москвада бўлиб ўтган олий даражадаги иқтисодий кенгашида ҳам, шу йил июнь ойида Лондонда ўтказилган еттита ривожланган капиталистик давлат раҳбарларининг учрашувида ҳам муҳокама этилди. Аммо бунда биз ривожланаётган мамлакатларга ёрдам кўрсатишда икки хил сиёсатни яққол сезамиз.

Москвада ўтказилган кенгаш қатнашчилари ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий мустамлакачиликдан қутулиш, ўз табиий ва бошқа ресурсларига тўла эгалик қилиш соҳасидаги талабларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларини билдирдилар. Социалистик давлатлар ўзларининг бу принципиал позициясини амалий ишлар билан исботламоқдалар. Уларнинг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан ривожланаётган мамлакатларда 5 мингта саноат корхонаси ва бошқа объектлар қурилди, қурилмоқда ва қуриш мўлжалланмоқда. Буларнинг 80 процентига яқини иқтисодий мустақилликни таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган саноат ва энергетика объектларидир. Социалистик мамлакатлар ёрдами билан қурилган корхоналар ҳиссасига Сурияда қазиб олинаётган ва қайта ишланаётган нефтнинг, Афғонистонда олинаётган табиий газнинг, Эфиопияда қазиб олинаётган нефтнинг ҳаммаси, Жазоирда қуйилаётган пўлатнинг 90 процентдан кўпроғи, Афғонистон ва Сурияда ҳосил қилинаётган электр энергиясининг 70 процентдан кўпроғи тўғри келади.

Бундан ташқари социалистик мамлакатлар қишлоқ хўжалиги самарадорлигини ошириш, фан ва маданиятни ривожлантиришда ҳам «учинчи дунё» мамлакатларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бу пировард натижада уларни иқтисодий мустамлакадан халос бўлишлари, миллий бойликлардан ўз халқларининг манфаатлари йўлида фойдаланишлари имконини бермоқда. Социалистик давлатларнинг ривожланаётган мамлакатлар билан ҳамкорлиги муттасил юксалиб боряпти: 60-йиллар бошларидан буён бу иқтисодий ҳамкорлик ҳажми 20 баравардан ҳам кўпроққа ортди. Шу даврда бу мамлакатларнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар ташқи савдоси оборотидаги салмоғи 6,9 процентдан 12 процентга етди.

СССРнинг «учинчи дунё» мамлакатлари билан савдосининг ҳажми фақат ўтган йилнинг ўзида 17 миллиард сўмдан кўпроқни ташкил этди. Ривожланаётган мамлакатларда Совет Иттифоқи ёрдамида 3090 та корхона қурилди ва қурилмоқда. Улардан 1762 таси ишга туширилган.

Мамлакатимиз ривожланаётган давлатларга иқтисодий ва техникавий ёрдам кўрсатишдан ўзи учун бирон бир манфаатни кўзламайди, улар ички ишларига аралашмайди. Айни пайтда Совет Иттифоқи иқтисодий ёрдамдан сиёсий тазйиқ кўрсатиш воситаси сифатида фойдаланилишига ҳам қатъий қаршидир.

ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛИК СИЁСАТИ

Ривожланган капиталистик мамлакатлар раҳбарларининг шу йил Лондонда бўлиб ўтган учрашувида «учинчи дунё» билан иқтисодий алоқалар хусусида қабул қилинган қарорлар янги мустамлакачилик сиёсатининг ўзгинасидир. Чунончи, АҚШ давлат секретари Ж. Шульц ҳам «Чет эл давлатларига ёрдам кўрсатиш бўйича программамиз бизнинг ўша хорижий мамлакатлардаги ҳаётий муҳим манфаатларимизни ҳимоя қилишга хизмат қилади», деб уқтирди.

Ғарб ривожланаётган мамлакатларга аввалги даврлардагидек хомашё етказиб берувчи мустамлака, кўп миллиардли фойда олиш манбаси ва ўз саноат молларини сотадиган бозор сифатида қарайди. Масалан фақат 1976—1981 йилларда ривожланаётган мамлакатлар Ғарбдаги хусусий корпорациялар ва банкларга фойда ва тўловлар сифатида 180 миллиард доллар ўтказдилар. Бу 1970—1975 йиллардагига нисбатан уч баравар кўпдир.

80-йилларнинг бошларида ривожланаётган капиталистик мамлакатлар жами экспортининг 25 проценти худди шу давлатлар ҳиссасига тўғри келди. Шу жумладан, АҚШ экспортининг 37 проценти, Япония экспортининг 45 проценти «учинчи дунё» мамлакатлари улушига тўғри келди.

Лондондаги кенгашда кўп гап юритилган «молиявий ёрдам» хусусига келганда эса шуни айтиш кераккi, капиталистик мамлакатлар бу ёрдамни катта процентлар эвазига берадилар. Оқибатда ана шундай «ёрдам» Африка, Осиё ва Лотин Америкаси мамлакатларининг экономикасига жиддий путур етказмоқда. Ҳозирги пайтда ана шу мамлакатларнинг қарзи 810 миллиард доллардан кўпроқни ташкил этади. «Учинчи дунё» мамлакатлари экспортдан олинаётган деярли барча фойдани қарзларини тўлашга сарфламоқдалар. 30 та ёш давлатнинг эса умуман қарзларини тўлашга қурби етмай қолди.

Капиталистик мамлакатлар бераётган молиявий ёрдамларининг анчагина қисми ҳарбий мақсадларга сарфланаётганлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Масалан, Вашингтон 1985 молиявий йил учун ривожланаётган мамлакатларга 10 миллиард доллар ёрдам кўрсатишни мўлжаллаган. Бунинг 5,9 миллиард доллари ҳарбий ёрдам сифатида берилаяпти.

АҚШнинг тазйиқи остида бошқа капиталистик мамлакатлар ҳам ривожланаётган давлатларга нисбатан янги мустамлакачилик сиёсатини ўтказишга ҳаракат қиляптилар. Жумладан, улар молиявий ёрдам кўрсатиш учун қатор қўшимча шартлар: экономика устидан давлат назоратини бекор қилиш, социал эҳтиёжларга сарф-харажатларни камайтириш каби шартларни қўядилар.

Капиталистик давлатларнинг ривожланаётган мамлакатларни савдо-иқтисодий жиҳатдан камситишлари «учинчи дунё»дан импорт қилинаётган молларга белгиланган бож миқдорининг юқорилигида ҳам кўрилади. БМТ маълумотларига қараганда, ривожланаётган мамлакатлар учун белгиланган бож капиталистик давлатлар ўртасидаги ўзаро савдода белгиланган бождан 50 процент ортиқдир. Совет Иттифоқи эса 1965 йилдаёқ ривожланаётган мамлакатлар моллари учун божни бекор қилган эди.

Юқоридаги мисоллардан «учинчи дунё» мамлакатлари билан иқтисодий ҳамкорликка икки тузум — социалистик ва капиталистик давлатлар икки хил муносабатда бўлаётганликлари ёрқин кўриниб турибди. Социализм мамлакатлари ривожланаётган мамлакатлар экономикасини юксалтириш учун беғараз ёрдам кўрсатаётган бўлсалар, капиталистик давлатлар янги мустамлакачилик сиёсатларини давом эттирмоқдалар.

Н. ЮСУПОВ.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ИККИСИ ҲАМ БИРИНЧИ

КОММУНИСТИК. Анатолий Пак «Правда» колхозининг 4-бригадасига, Сергей Ким эса 9-бригадасига етакчилик қилади. Иккала бригада коллективи аъзолари ҳам бу йил ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган. Бригадаларда ҳамма ишлар ана шу юксак мажбуриятга яраша ташкил этилди. Йиғим-терим суръати пасайтирилмаяпти. Куни кеча мазкур коллективлар колхозда биринчилар қатори ғалаба маррасига етиб келишди.

А. Пак бошлиқ бригада деҳқонлари мавжуд 82 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,5 центнердан, С. Ким бошлиқ бригада аъзолари эса 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олишди.

4-бригада механик-ҳайдовчиларидан Андрей Цой, Тўлебой Сиддиқов, 9-бригада механизаторларидан Салим Мусурмонқулов ва Ким Ду-Чир ўртоқлар коллективлари ютуғига салмоқли ҳисса қўшишди.

СУРЪАТНИ СУСАЙТИРМАЙ

ОҚҚЎРҒОН. С. Сегизбоев номли совхознинг Нуъмон Равшанов бошлиқ 4-бўлими меҳнаткашлари ҳам дастлабки довондан ошишди. Мавжуд 590 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан шу кунгача йиғиштириб олинган ҳосил 33 центнерданга тўғри келди. Жами 2 минг тонналик хирмон уйилди. Умумий ҳосилнинг 90 проценти машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди.

Илья Зимин, Зияддин Толипов, Суннат Хўжамов, Насиб Дурсунов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда шу кунгача ҳар гектар ердан 36—38 центнердан «оқ олтин» олинди. Мазкур бригадаларнинг коллективлари айни кунларда 50 центнерлик марра учун курашни давом эттиришяпти.

Ҳозиргача 120—230 тонна пахта терган илғор механик-ҳайдовчилар Николай Адаменко, Казим Умиров, Абдунаби Маткаримовлар бошқаларга намуна бўлишяпти.

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИ

ПИСКЕНТ. «Пискент» совхозининг 7-бўлими ишчилари йиллик планларини бажаришди. Мавжуд 429 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан, жами 1144 тонна «оқ олтин» олинди. Коллективнинг бу меҳнат муваффақиятига Усмон Тўрақулов, Зукур Қамбаров, Абдували Абдуғаниев ўртоқлар бошлиқ бригадалар аъзолари муносиб улуш қўшишди. Механик-ҳайдовчилардан Қодир Ёдгоров, Шуҳрат Алимов ва Озод Тоировларнинг ҳар бири ҳозиргача 100—115 тоннадан пахта тердилар.

Бўлим пахтакорлари айни кунларда 35 центнерлик маррани тезроқ эгаллаш учун астойдил ҳаракат қилишаяпти.

ТУШЛИК ПАЙТИДА

ЯНГИЙЎЛ. Область касаба союзлари Совети, область комсомол комитети ҳамда «Билим» жамияти томонидан тузилган агитбригада пахтакорларга маданий хизмат кўрсатишни давом эттирмоқда. Куни-кеча бригада аъзолари райондаги «Ленинизм» колхозининг 4-бригадаси, Н. Ниёзов номли колхознинг 9-бригадаси меҳнаткашлари ҳузурида бўлишди. Агитколлектив аъзоларидан Озод Азимов ҳамда Клара Ризаевалар турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказишди. Шундан сўнг «Ташкенткабель» заводи маданият» уйининг «Нозик табассум» бадиий ҳаваскорлик коллективи қатнашчилари концерт программасини намойиш этишди.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

МУСОБАҚАДОШЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

Бўка ва Бекобод районларининг ери ерига туташ. Одамларининг тақдири ҳам бир-бирига ўхшаб кетади. Адолат Рўзиматова ва Мария Ковалева, Бобохон Отахонов ва Саиджаббор Сулаймонов... Чўлқуварлар қалб қўри билан юбилей йилида пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир ҳар иккала район меҳнаткашлари юбилей йили мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Бекобод район **«Коммунист»** ва Бўка район **«Пахтакорлар овози»** газеталари мусобақа давомида эришилаётган ютуқлар, эгалланаётган янги марралар ҳақида ўқувчиларга мунтазам хабар бериб бормоқдалар.

Яқинда эълон қилинган қўшма сон Бўка ва Бекобод районлари мусобақасига бағишланди. Бош мақолада ҳар икки районнинг бу йилги марралари баён этилди. Бўкаликлар ҳам, бекободликлар ҳам бу йил 80 минг тоннадан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган. Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари Э. Ҳатамов, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломовнинг мақолаларида кўзланган марра қандай эгалланаётганлиги батафсил ҳикоя қилинган.

Газетхон Бўка район Тимирязев номли колхоз партия комитетининг секретари М. Мирзаеванинг мақоласини ҳам зўр қизиқиш билан ўқийди. Колхоз областимизда иккинчи бўлиб, зафар маррасига етиб келди. Пахтакорлар планни бажарган бўлсаларда, ҳосил учун кураш ҳамон давом этмоқда. 72 коммунистнинг барчаси теримда актив иштирок қилмоқда.

«Далварзин» совхози бригада бошлиғи, Ленин ва Октябрь революцияси орденлари кавалери Бобохон Отахонов, Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедованинг мақолаларида йиғим-теримдаги ҳозирги қизғин дамлар қаламга олинган. Факт ва рақамлар, фотосуратлар қўшма сон мазмунини яна ҳам бойитган.

Тўртинчи саҳифада эса ҳаваскор қаламкашларга минбар берилган. Уларнинг меҳнат ва бахт ҳақидаги шеърларини газетхон зўр қизиқиш билан ўқийди.

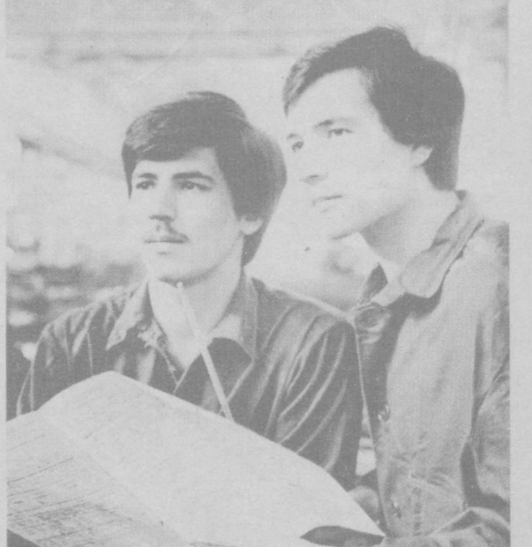

● Октябрь Революцияси номли тепловоз ремонт заводи электромеханика цехининг коммунист Муҳаммаджон Нурхўжаев бошчилигидаги бригада коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик тўйига муносиб совға ҳозирлади. Улар унумли меҳнат қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини шараф билан адо этишди.

Суратда: бригада етакчиси Муҳаммаджон Нурхўжаев (ўнгда) электрчи-слесарь Раҳмон Матюсуповга янги топшириқ бермоқда.

В. Сироткин фотоси.

ҚЎШИМЧА 12 МИНГ ТОННА

Ҳар куни эрталабданоқ 10-автобаза дарвозасидан кўплаб машиналар халқ хўжалиги юкларини манзилларига етказиб бериш учун йўлга чиқади. Улар орасида коммунист Виталий Афонин бошчилик қилаётган коллектив ҳайдовчилари ҳам бор. Бу коллектив бир неча йилдан буён коммунистик меҳнат бригадаси номини шараф билан оқлаб келмоқда.

Унга бирлашган 20 га яқин шофёрнинг барчаси биринчи ва иккинчи класс ҳайдовчиси гувоҳномасига эга. Шу туфайли ҳам коллектив белгиланган топшириқларни мунтазам равишда ортиғи билан бажармоқда. Владимир Сумцов, Виктор Крилов, Михаил Овчинников ва Александр Голошапов сингари моҳир ҳайдовчилар эса ўз касбининг илғоригина бўлиб қолмасдан тежамкорлик соҳасида ҳам катта ютуқларни қўлга киритишяпти. Уларнинг йил бошидан буён тежаб қолган ёнилғиси бир тоннадан ортиб кетди.

Бригада ҳайдовчилари ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга қатъий аҳд қилган эдилар. Коллективда белгиланган марранинг эгалланишига пухта замин яратиляпти. Айни кунларда бу илғор транспортчилар 1985 йилнинг февраль ойи ҳисобига меҳнат қилишяпти.

И. ЗИМИН.
Чирчиқ шаҳри.

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

ДЕҲҚОНЛАРГА ПУХТА МАШИНАЛАР

Техника — деҳқоннинг қаноти деб бежиз айтилмаган. Айниқса бугунги куннинг талаби шуни тақозо этмоқда. Корхонамизда ишлаб чиқарилаётган машина-механизмлар ҳам пахтакорларга мадад бўлаётганлигидан ғоят фахрланамиз.

УПХ—1,5В кўсак чувиш машиналаримиз ёрдамида ҳосил йиғим-териминнинг сўнгги ишлари амалга оширилиб, ҳар йили ўнларча минг тонналаб кўсаклар чувиб олинаётир.

Корхонамиз бунёд бўлгандан буён мамлакатимизнинг пахтакор республикаларига чигит экиш сеялкалари, кўсак чувиш машиналари, гербицид пуркoвчи мосламалар етказиб беришга ихтисослашган ягона заводга айланди. Ҳозирги давр қишлоқ машинасозларидан юқори унумли, қудратли, чидамли техникани ишлаб чиқаришни талаб этади. Коллективимиз ишчи-хизматчилари буни чуқур ҳис қилиб ишламоқда. Бу эзгу мақсад йўлида тинмай изланишлар олиб боряпмиз. Шу туфайли кейинги пайтда завод бош конвейеридан «СХУ-4» маркали янги универсал сеялка туша бошлади. Шунингдек, КИ—1,2 маркали ғўзапояни чопиб, майдаловчи машина тайёрлаш борасида ҳам изланяпмиз.

Коллективимизнинг кўп сонли ишчи-хизматчилари республика юбилейи йилида белгиланган топшириқларни муддатидан илгари адо этиб, қўшимча 450 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга аҳд қилишган. Бунинг натижасида қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари 50 та сеялка, 50 гербицид пуркoвчи мослама етказиб берилади. Кўзланган маррага эришиш учун ҳозирги пайтда бор имкониятларни ишга солиб, ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтиришга, айрим металлардан тайёрланиб келаётган деталларни пластмассадан ясашни йўлга қўйишга, уларни ишлаб чиқаришга кетадиган меҳнат сарфини камайтиришга асосий эътиборимизни қаратяпмиз. Натижалар чакки бўлмаяпти. Бунинг эвазига бирлашмамизнинг 30 дан ортиқ беш йиллик гвардиячиси келаси беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаяпти. 300 дан ортиқ ишчиларимиз эса ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини бажариб республикамизнинг шонли юбилейига ўз тўёналарини туҳфа этмоқдалар.

Н. БОБОЖОНОВ,
«Узбексельмаш» заводи ишчиси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИга ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҚАБРИСТОНЛАР ҚАРОВСИЗ ҚОЛМАСИН»

Газетанинг шу йил 20 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Оққўрғон районидаги баъзи қабристонлар қаровсиз ҳолда ташлаб қўйилганлиги, ободонлаштириш ишлари билан ҳеч ким қизиқмаслиги каби фактлар кўрсатиб ўтилган эди.

Орадан анча вақт ўтишига қарамай районда танқидий мақолада кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан ҳеч қандай тадбирлар амалга оширилмади. Натижада бу масала бўйича редакцияга яна хатлар кела бошлади. Ана шу хатлар асосида редакция иккинчи марта бу мавзуга қайтиб, газетанинг 12 сентябрь сонида «Қабристонлар ҳамон қаровсиз» сарлавҳаси остида иккинчи мақола босилиб чиққанди.

Ниҳоят Оққўрғон район партия комитетининг секретари С. Йўлдошева имзоси билан газетанинг 20 апрель сонида босилган «Қабристонлар қаровсиз қолмасин» ва 12 сентябрь сонида босилган «Қабристонлар ҳамон қаровсиз» сарлавҳали мақолаларга жавоб олинди.

Унда ҳар иккала мақола район ижроия комитетининг мажлисида муҳокама қилинганлиги айтилади. Муҳокамада райондаги ҳамма қишлоқ ва посёлка Советларининг раислари, хўжалик раҳбарлари иштирок этган, қабристонларни ободонлаштириш тадбирлари белгиланган. Жумладан, Алимкент посёлка ва Аччи қишлоқ Советлари Алимкент посёлкасидаги қабристонни бетон плиталар билан ўраб, девор олган, уларни оқлаган, ҳашар ўтказилиб, қабристоннинг ички қисми тозаланган, қуриган дарахтлар олиб ташланган.

«Партия XXII съезди» колхози территориясидаги қабристонга борадиган йўлга шағал ётқизилди. Қабристонларни ободонлаштириш бўйича белгиланган тадбирларни амалга ошириш давом эттирилади, дейилади жавоб охирида.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 6 (26)

ЯНАДА ЯХШИ ИШЛАЙМИЗ

КОЛХОЗИМИЗ меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимиз қарорларини амалга ошира бориб, сўнгги йилларда ҳамма соҳада қувончли ютуқларга эришмоқдалар. Пахта, каноп, дон ва озуқа экинларидан мунтазам мўл ҳосил олишга эришяпмиз. Зарбдор тармоқ — чорвачилик ҳам бир маромда ривожланиб бораётир.

Бунга биргина 1983 йилги меҳнат натижаларимиз яққол мисол бўла олади. Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида эл дастурхонига 261 тонна гўшт, 2374 тонна сут, 561 минг дона тухум етказиб берилди. Ҳар бош соғин сигирдан 4109 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Гўштга топширилган қорамолларнинг тирик вазни ортди. Шуни алоҳида таъкидлаш keраkки, етиштирилган чорвачилик маҳсулотларининг ҳаммаси юқори сортларга қабул қилинди.

Эришилган муваффақиятларимиз муносиб баҳоланди. Колхозимиз 1983 — 1984 чорва қишловини намунали ўтказганлиги ва моллар маҳсулдорлигини кескин оширганлиги туфайли Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Бундай катта муваффақиятга уюшқоқлик билан меҳнат қилаётганлигимиз, иш вақтидан унумли фойдаланганлигимиз, қатъий интизом туфайли эришдик. Дарҳақиқат, қаерда меҳнат интизоми мустаҳкам бўлса, ўша ерда қўлга киритилаётган ютуқлар салмоқли ва залворли бўлади. Бу айниқса чорвачиликда катта аҳамиятга эгадир.

Биз бу йил ҳам чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳаракат қилдик. Бу соҳада катта тажриба тўпланган. Ишни аниқ ҳисоб-китоб билан олиб бориш туфайли ҳар бир бош қорамолга қиш даврида бемалол етадиган миқдорда мўл ва тўйимли ем-хашак тайёрланмоқда.

Сўнгги йилларда колхозимизда чорвачилик кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйишга алоҳида эътибор берилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда кўпгина мутахассисларимиз ва чорвадорларимизнинг малакаси оширилди. Шунинг учун ҳам бу соҳада кескин юксалишга эришаяпмиз. Қаерда кишиларга яхшироқ шарт-шароит яратилса, ана шу ерда ишнинг унуми ва сифати юқори бўлади. Биз шуни ҳисобга олган ҳолда чорвадорларимизга барча шарт-шароитларни яратиб бераяпмиз. Аввало уларнинг яшаш жойлари яхшиланди. Кўпчилиги янги уй-жойларга кўчиб ўтдилар. Ўтган уч йил ичида фермамизда чорвадорларнинг дам олиш хонаси, соғувчилар учун санитария-гигиена хонаси, душхона, қизил бурчак, зал қурилиб, ишга туширилди. Бу ерда чорвадорларимиз ишдан сўнг яхши ҳордиқ чиқармоқдалар. Соғувчиларимизни фермага олиб келиш ва яшаш жойларига олиб бориб қўйиш учун махсус транспортлар ажратилган.

Моллар наслини яхшилаш ва туёғини кўпайтириш борасида ҳам белгиланган тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Масъулиятли палла — чорва қишлови бошланди. Уни муваффақиятли ўтказиш учун яхши тайёргарлик кўрдик. Барча фермалар сифатли ремонт қилинди. Мутахассисларимиз хоналарни профилактик қаровдан ўтказдилар. Ем-хашак базамиз мустаҳкам. Чорвадорларимиз юксак мукофотга муносиб меҳнат билан жавоб бериб қиш даврида ҳам ёздагидек мўл ва сифатли маҳсулот етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар халқимизга бу йил 240 тонна гўшт, 2400 тонна сут, 560 минг дона тухум етказиб беришга аҳд қилишди. Шунингдек, соғин сигирлар маҳсулдорлиги 4100 килограммга етказилади. Гўштга топширилаётган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 450 килограммдан кам тош босмайди.

Н. ЦОЙ,
колхоз раиси.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

СИНОВ ДАВРИ

ЧОРВАДОРЛАР ҳаётида янада масъулиятли дамлар бошланди. Қишлов етиб келди. Бу муҳим мавсумга олдиндан пухта тайёргарлик кўрган, ем-хашак базасини мустаҳкамлаб чорва биноларини вақтида ремонтдан чиқарган чорвадорлар ҳеч сўзсиз қишловдан чорва молларини тўқ ва соғлом олиб чиқадилар ва маҳсулдорликнинг камайишига йўл қўймайдилар. Бундай чорвадор коллективлар областимизда оз эмас. Улар ишлаб чиқаришга илғор тажрибаларни, фан ютуқларини жорий этиб, мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиб СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

1983—1984 йил қишловини муваффақиятли ўтказганлиги, моллар маҳсулдорлигини кескин оширишга эришганлиги учун областимизда тўрт хўжалик Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб деб топилди. Шунингдек, 6 хўжалик эса республика мусобақаси байроқдори бўлди.

Яқинда матбуотда Бекобод районидаги Ленин номли колхоз чорвадорларининг тадбирлари эълон қилинди. Бу тадбирларда қиш даврида ҳам маҳсулдорликни асло камайтирмаслик, аксинча кўпайтириш учун қандай ишлар олиб борилиши белгиланган. Ҳозирги масъулиятли дамларда фермаларда ишни ана шундай илғорлар тажрибаси асосида йўлга қўйайлик. Бу соҳада Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби Коммунистик районидаги Свердлов номли колхозда ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Хўжалик чорвадорлари ҳар йилдагидек бу йил ҳам мўл-кўл ем-хашак жамғардилар. Озуқа цехини ишга пухта созладилар. Чорвадор кадрларнинг малакаси оширилди. Фермадаги мавжуд техниканинг тўхтовсиз ишлашига қаратилган тадбирлар кўриб қўйилди. «Чорвадор»нинг бугунги саҳифасида шу хўжалик ферма ходимларининг қишловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги илғор тажрибалари ҳақида ҳикоя қиламиз.

2-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

ҲОСИЛДОРЛИК ҲИСОБИГА

Кейинги йилларда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Энг аввало ишлаб чиқаришга фан ютуқлари, илғор тажрибаларни жорий этиб, экинлар ҳосилдорлигини ошириб боряпмиз. Жамғарилган ем-хашакдан тежамли фойдаланиш учун курашмоқдамиз. Шунинг учун ҳам 2 минг бошдан ортиқ қорамолни йил давомида белгиланган рацион асосида тўйдириб боқаётирмиз. Аниқ ҳисоб-китоб билан иш олиб бораётганлигимиз туфайли гўшт, сут ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш жадал кўпаймоқда.

Хўжалигимизда озуқабоп экинлар учун унумдор ерлар ажратилган. Бу йил суғориладиган ерлардан 702 гектарига ем-хашак экилди. Шундан 451 гектарини асосий озуқа ҳисобланган бедазорлар ташкил этади. Бундан ташқари, 119 гектар майдонда силос учун, 102 гектар ерда эса дон учун маккажўхори, 30 гектар ерда озуқа лавлагиси етиштирилди.

Юқорида айтганимдек, бу экинлар ҳосилдорлигини ошириб бориш энг муҳим вазифадир. Шу мақсадда кейинги йилларда янги бедага турли оралиқ экинлар қўшиб экишни кенг йўлга қўймоқдамиз. Масалан, бу йил 143 гектар янги бедага оқ жўхори қўшиб экилди. Натижада ҳосилдорлик гектар бошига 80—90 центнерга ошди. Шунингдек, бу ердан олинган озуқа жуда хўшхўр ва тўйимли бўлди. Умуман ҳозиргача ҳар гектар ердан салкам 200 центнердан беда пичани ўриб-йиғиб олинди. Биз сўнгги йилларда бедани мунтазам 6—6,5 марта ўриб олаётирмиз.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида колхозимиз бўйича 3 минг тоннадан ортиқ дағал хашак тайёрланди. Жумладан, 6800 тонна силос бостирилди. Айни кунларда озуқа лавлагисини йиғиштириб оляпмиз. Ҳосилдорлик 500 центнерга тўғри келмоқда.

Қорамоллар энг кўп истеъмол қиладиган озуқа дағал хашакдир. Бу йил баҳор қуруқ келиб, табиий ўтўланлар яхши ўсмади. Шароитни ҳисобга олиб қўшимча тадбирлар белгиладик. Мавжуд техника ва ишчи кучларини сафарбар этиб, 1125 тоннадан ортиқ табиий ўт ва бошқа турдаги дағал озуқа жамғаришга эришдик.

Бригадамиз аъзолари сўнгги йилларда чорва молларини иложи борича кўпроқ муддатга кўк озуқа билан боқиш учун курашмоқдалар. Бунинг учун оралиқ экинларидан кенг фойдаланяпмиз. Айни кунларда ҳам моллар даладан кўк ҳолда келтирилган озуқа ҳисобига боқилаяпти. Сорго, рапс, перко ва жавдардан мўл ҳосил оляпмиз. Бу йил ҳисоб-китоблар оралиқ экинлари ҳосилдорлиги ўртача 250 центнерни ташкил этганлигини кўрсатди. Эрта кўкламда молларга едириш учун 40 гектар ерга оралиқ экинлари экиб қўйилди.

Бригадамизга керакли бўлган барча техника воситалари ва механизмлар ажратиб берилган. Биз бириктилган майдонлардан иложи борича кўпроқ маҳсулот олиш учун курашамиз. Шу мақсадда кеч кузданоқ ерларни экишга тайёрлашга киришамиз. Озуқа экинлари парваришини давом эттирамиз. План ва топшириқлар ошириб бажарилса, аъзоларимиз қўшимча ҳақ оладилар.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси колхозимизда ҳар йили етарли миқдорда озуқа жамғариш ва қишловни муваффақиятли ўтказиш имконини бераётир.

В. ПАК,
озуқа етиштириш бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

УЧМАНБА

КОЛХОЗИМИЗДА чорвачиликни ривожлантириш асосан уч йўналишда олиб борилмоқда. Биринчидан озуқа базаси йил сайин мустаҳкамланмоқда. Шунинг учун ҳам ҳар йили қорамолларга қиш даврида бемалол етадиган миқдорда ем-хашак жамғарилмоқда. Бунга озуқа экинлари ҳосилдорлигини ошириш, алмашлаб экишни тўғри йўлга қўйиш туфайли эришилмоқда. Масалан, бизда беда ҳар йили олти марта ўрилади. Шунда йилига гектаридан 200 центнерга етказиб пичан тайёрланади. Бундан ташқари озуқа экинларига ажратилган майдонлардан тўла фойдаланамиз ва албатта мўлжалдаги ҳосилни оламиз.

Иккинчидан, селекция ва наслчилик ишларига катта аҳамият берилмоқда. Ҳозирги кунда фермаларимизда парвариш қилинаётган қорамолларнинг ҳаммаси районлаштирилган, юқори маҳсулли қора-ола зотли моллардир. Тажрибалар бу моллар маҳсулдорлигини янада кўтариш мумкинлигини кўрсатмоқда. Биз ана шу мақсад йўлида иш олиб бормоқдамиз. Энг кўп ва серқаймоқ сут бераётган соғин сигирлардан олинган бузоқлар алоҳида парвариш қилиниб, сигир қилиш учун қолдирилмоқда. Шунинг учун ҳам соғин сигирлардан йилдан-йилга мўл-кўл сут соғиб олмоқдамиз. Масалан, ўн биринчи беш йилликда ҳар бош соғин сигирдан ўнинчи беш йилликнинг шу даврига нисбатан 200 килограммдан кўп сут соғилди.

Селекция-наслчилик соҳасидаги ишларимизни яхшилашга бизга республика наслчилик давлат корхонаси ходимлари катта ёрдам бермоқдалар. Биз соғин сигирлар ва ғунажинларни ана шу корхонадан келтирилган маҳсулдор моллар уруғи билан сунъий урчитамиз. Шу туфайли сигирлардан соғлом, зотдор ва кўп бузоқ олаётирмиз. 1983 йилда ҳар 100 бош сигирдан олинган бузоқ 95 тага тўғри келди. Сўнгги йилларда қўшни хўжаликларга ҳам наслдор бузоқлар етказиб беряпмиз. Ўтган йили юздан ортиқ бузоқ сотдик.

Чорвадор меҳнатини қадрлаш, уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириб бориш доимий эътибордадир. Агарда ўнинчи беш йилликда сут соғувчи, бузоқбоқар ва молбоқарларнинг ўртача ойлик маоши 150—160 сўмни ташкил этган бўлса, ҳозирги кунда соғувчиларимиз 250 сўмдан, молбоқарларимиз эса 200 сўмдан ортиқ ҳақ оляптилар. Албатта, бунда бажарилган ишнинг миқдори ва сифати ҳам ҳисобга олинади. Хўжалигимизда чорвачилик маҳсулотлари сифатини ошириш учун курашилмоқда. Шу туфайли сўнгги йилларда етиштирилган чорвачилик маҳсулотлари фақат юқори сортларга топширилмоқда. Масалан, ўтган тўққиз ойда соғиб олинган сутнинг ёғлилик даражаси ўртача 3,6—3,7 процентдан ортиқ бўлди. Бунинг эвазига кўплаб қўшимча даромад олдик.

Ҳар соҳада бўлганидек, чорвачиликда ҳам майда-чуйда иш йўқ. Ҳар бир тадбирни ўз вақтида, сифатли амалга ошириш керак. Чорвадорларимиз буни яхши биладилар. Ҳар ким ўз ишини билиб меҳнат қилади. Шунинг учун ҳам соғин сигирлар маҳсулдорлигини ва гўштга топширилаётган қорамоллар вазнини янада оширишни мўлжаллаяпмиз.

Б. КИМ,
чорвачилик фермаси мудири.

3-бет.

ЕМИШИ ТЎЙИМЛИ, ХИЛМА-ХИЛ

ОДАТДА у ёки бу хўжалик чорвадорларининг ишига ферма ходимлари фаолияти, яъни ҳар бош сигирдан қанчадан сут соғиб олинаётганлиги, сутнинг сорти, гўштга топширилаётган молларнинг вазнига қараб баҳо берилади. Бу табиий ҳол, албатта. Шуни мамнуният билан айтиш кераkки, фермамиз чорвадорлари бу борада яхши баҳо олиб келмоқдалар. Чунки кўрсаткичлар йил сайин юқори бўлмоқда. Биргаликда ҳаракат қилиб, бамаслаҳат иш юритаётганлигимиз туфайли ютуқларимиз кўпаймоқда. Буни ўз тажрибам мисолида ҳам кўриш мумкин.

Мен ўттиз йилдан буён чорвачилик билан шуғулланаман. Сут соғувчи бўлиб ишлаётганимга эса йигирма икки йилдан ошди. Бундан ўн-ўн беш йил илгари ҳар бир сигирдан 2 минг килограммдан сут соғиб олсак хурсанд бўлардик. Ҳозир эса қарамоғимдаги 24 бош сигирнинг ҳар биридан 5 минг килограммга етказиб сут соғиб олаяпман. Қандай қилиб? Аввало моллар зоти яхшиланди. Чорвачиликни юритиш маданияти юксалди.

Сут етиштиришни кўпайтиришнинг бош манбаи — озуқадир. Шунинг учун ҳам чорвадорлар сигирнинг сути тилида, дейишади. Лекин бор ем-хашакни исроф қилмай, нушхўрдга чиқармай молларга едира билишда ҳам гап кўп. Шу ўринда озуқа цехимиз ходимлари хизмати катта бўлаётганлигини айтиш керак. Демак, сигирлар маҳсулдорлигининг ошишида уларнинг қўшаётган ҳиссалари салмоқлидир. Мен тайёрланган озуқа аралашмасини молларга соғин бошланишидан бир соат олдин бераман. Орадаги фурсатдан фойдаланиб, аппаратларни созлайман.

Сигир соғишга келдингми, бирон дақиқани ҳам бой бермай ишга киришиш керак. Акс ҳолда мол ҳам безовталанади. Назаримда елини иссиқ сув билан ювилган сигир тезда соғилмаса энг серқаймоқ сутни ўзида олиб қолади ва бора-бора тез сутдан чиқиб кетади. Шунинг учун мен ҳар бир сигир елинини иссиқ сув билан ювиб тозалагач, дарҳол соғиш аппаратини қўяман. Қарамоғимдаги ҳар бир сигирнинг феълатвори, иштаҳасини яхши биламан. Уларга шунга қараб муомала қиламан. Бу кўп сут соғиб олишимга ёрдам бермоқда. 1984 йилда ҳар бош соғин сигирдан олинадиган сут миқдорини 4900 килограммга етказаман.

М. КИМ,
сут соғувчи.

КОЛХОЗДА чорвачиликни механизациялаш борасида ҳам салмоқли ишлар қилинмоқда. Бу хўжаликда қўл меҳнатини камайтириб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш имкониятини бермоқда. Масалан, ўнинчи беш йилликда колхозда бир центнер сут етиштириш учун 30 сўм ҳаражат қилинган бўлса, бу йил 1 центнер сут олиш учун 29 сўм сарфланмоқда. Бир центнер гўштнинг таннархи ўнинчи беш йилликда 331 сўм 20 тийинни ташкил этган бўлса, бу йилги натижалар 1 центнер гўшт 325 сўмга тушаётганлигини кўрсатмоқда. Шунингдек, механизация туфайли соғин моллар маҳсулдорлиги ҳам кескин ошмоқда. Суратларда: колхоз сутчилик фермасида; қорамолларни механизация ёрдамида озиқлантириш пайти.

КЎПРОҚ БИЗГА БОҒЛИҚ

ҚИШЛОВ учун етарли миқдорда озуқа жамғарилса-ю, лекин ундан тадбиркорлик билан фойдаланилмаса, муваффақиятга эришиб бўлмайди. Биз биринчи навбатда ем-хашакни яхши сақлашга, тежаб ишлатишга аҳамият берамиз. Бунинг асоси — озуқа цехидир. Барча озуқа ана шу цехда қайта ишланиб, дағал хашаклар майдаланиб, тўйимлилиги оширилиб, сўнгра молларга берилади.

Цехимиз ишчилари бу муҳим вазифани сидқидилдан уддалаб келмоқдалар. Улар цехдаги ҳар бир детал, механизмни соз ишлаши учун курашадилар. Йилнинг қайси фаслида бўлмасин, бу механизмлар ишга шай ҳолда туради. Айниқса, қишлов пайтида ҳар бир техниканинг меъёрида ишлашини мунтазам назорат қилиб борамиз ва таъминлаймиз.

Масалан, иккита АВМ, 3 та КДУ, 4 та КУФ-1,8, 2 та ИГК-30, 2 та СК-3 маркали буғлаш агрегати, 2 та КВ-30 маркали буғ ҳосил қилиш машиналари ҳам қайта-қайта текширувдан ўтказилиб, барвақт ремонтдан чиқариб қўйилди. Цехда бир кеча-кундуз давомида 10—15 тоннагача озуқа аралашмаси тайёрланади ва молларга берилади. Кунига ҳар бош сигирдан ўртача 10 килограммдан ошириб сут соғиб олаётганлигимизнинг боиси ҳам шунда.

Қаҳратон қиш даврида ҳам маҳсулдорлик ёздагидан камаймайди. Чунки, қишки рацион таркибида моллар учун барча зарур витаминлар бор. Вақти-вақти билан бу озуқанинг тўйимлилик даражасини лабораторияда текшириб кўрамиз. Агар бирор механизм яхши ишламай қолган бўлса дарҳол зарур чора-тадбирлар кўрилади. Икки механик ва икки слесарь доимо шу иш билан банд бўлади. Биз уларнинг ишидан хурсандмиз. Улар ўз вазифаларини сидқидилдан бажаришмоқда.

Фермамизда қишлов бошланди. Мавжуд ем-хашакларимизни ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Эҳтиёжимизни бемалол қоплайди. Бу кўпроқ бизларнинг фаолиятимизга боғлиқ. Масъулиятни дилдан ҳис этиб, меҳнат қиламиз. Бир килограмм ҳам озуқанинг исроф бўлишига йўл қўймаймиз.

М. МАЙМОҚОВ,
озуқа цехи механиги.

4-бет.

ВАЗИФАМ тақозоси билан жуда кўп ферма ва комплексларда бўламан. Чорвачиликнинг ажойиб фидойилари билан танишаман. Свердлов номли колхозда чорвачилик жадал ривожланаётганлигини, бу ерда ҳам ана шундай ўз касбининг усталари меҳнат қилаётганликларини кўриб жуда хурсанд бўлдим.

— Чўпон ота, — деб қолди суҳбатимиз чоғида колхоз раиси Николай Иванович Цой, — фермамизда бир аёл меҳнат қилади. Касби оддий бузоқбоқар. Ўз ишининг ҳақиқий фидокори. Ўттиз йилдан буён шу ерда бузоқбоқар бўлиб меҳнат қиламан. Касбимни жуда севаман. Ҳурматим ҳам жойида.

Бу ҳаммаси эмас. Ўттиз йил янги туғилган бузоқни то у емишга киргунча парвариш қилиш ҳазил гапмас. Агар Нинахоннинг шу пайтгача оёққа турғазган бузоқларини ҳисобласангиз, 12 минг бошдан ошади. Демак, у колхозда чорвачиликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшяпти.

— Моллар туёғини кўпайтириш, наслини яхшилаш бузоқчиликдан бошланади, —

СУРАТДА: бузоқбоқар Нина Хрусталева.
А. Абалян фотолари.

КЎП ЯШАНГ, ОНА ҚИЗИМ

Таъбир жоиз бўлса у моллар туёғини кўпайтиришда «пойдевор» яратиб келяпти. У билан бир суҳбатлашсангиз.

Раис ана шу аёл ҳақида яна кўп қизиқ нарсаларни гапириб берди. У билан учрашишни дилимга тугиб, фермага қайтдим. Эшигига «туғуруқхона» деб ёзиб қўйилган бинога кирдим. Ёши қирқ беш-элликлар чамасидаги ўрта бўйи, қотма аёл эндигина этак-чечак қилиб юра бошлаган қора-ола бузоқчаларни эркалаб, озиқлантирмоқда эди. Унинг ҳаракатларидан завқланиб туриб қолдим.

— Қашқагинам, тур, турақол, мана бу сутни ичиб ол, жонинг кириб, танинг яйрайди.

— Ҳа, тузукмисан, тарғилим, иситманг тушдими, кел, мана шу дорини ҳам ичгин, эртага «отдек» бўлиб кетасан.

У шу хил муомала билан ҳар бир бузоқчадан хабар олиб чиқмоқда эди. Танишдик. Суҳбатимиз қизиб кетди.

— Исми-фамилиям Нина Хрусталева, — деди у, — давом этди Нинахон. — Колхозимизда бу масалага катта эътибор берилмоқда. Шунинг учун бузоқ олиш йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Ўтган йили ҳар 100 бош сигирдан 95 тадан бузоқ олдик. 1984 йилда бу кўрсаткични 97 тага етказмоқчимиз.

— Қизим, ўз тажрибаларингиз ҳақида гапириб берсангиз, — сўрадим Нина Хрусталевадан.

— Сутдан чиққан бўғоз сигир ва ғунажинларни тўйимли рацион билан боқиш, яхши асраш, соғлом бузоқ олишнинг асосий шартларидан биридир. Чунки, бу даврда бузоқни этига бир кеча-кундузда 800-1000 граммдан эт қўшилиб боради: сигирга етарли миқдорда витаминга бой емиш бериш керак. Соғлом бузоқ олишнинг яна бир муҳим шарти сигир ва ғунажинлар туғдириладиган хонанинг тартибли, озода, саранжом-саришта ҳолда бўлишидир. Бўғоз моллар туғишидан олдин алоҳида жойларга олинса, эркин ҳаракат қиладилар. Туғишлари учун қулай шароит вужудга келади.

— Бузоқ туғилгач йигирма тўрт соатдан сўнг профилакторийга ўтказилади. Мен уларга дарҳол махсус идишда сут бераман. Дастлабки беш-олти кун давомида бузоққа фақат она сутини, кейинчалик янги туққан сигирлардан соғиб олинаётган оғиз сутларидан аралаштириб бераман. Сутнинг ҳарорати 36—38 даража бўлиши керак.

— Дастлабки йигирма кунлик парвариш давомида бузоқлар жуда нозик бўлади. Агарда уларга оғиз сути кечиктириб берилса, ёки совиб қолган оғиз сути, касалланган мол сути берилса, диспепсия (овқат ҳазм бўлиш жараёнининг бузилиши) касалига чалинади. Агар бунинг ўз вақтида олди олинмаса, бузоқлар нобуд бўлиши мумкин. Кўпгина хўжаликларда бузоқлар шу касалликка учраб қолади. Мен ҳар куни ҳар бир бузоқни икки-уч марта кўздан кечириб чиқаман. Агар уларнинг биронтаси касалланган бўлса, дарҳол зарур муолажаларни амалга ошираман.

Бузоқнинг соғлом ўсиши ўз вақтида озиқлантиришга ҳам боғлиқ. Мен иш кунимни кечаси соат иккида бошлайман. Фермага келиб, бузоқчаларимга иссиқлиги мўлжалдагидек сут ичираман. Умуман, кеч соат ўн биргача беш-олти марта озиқлантираман.

Ҳа, олтмиш ва баъзан етмишта ёш бузоқчани соғлом парвариш қилиб ўстириш катта тажриба ва меҳнат талаб қилади. Нинахон бунинг уддасидан чиқяпти. Шунинг учун ҳам 1984 йилда хўжаликда биронта ҳам бузоқ нобуд бўлмади.

Шу пайт «туғуруқхона»дан Нинахонни чақириб қолишди. У узр айтиб, чиқиб кетди. Эл бойлиги, юрт тўкинчилиги йўлида фидокорона меҳнат қилаётган бу чорвадорга бўлган меҳрим товланиб кетди. Яша, умрингдан барака топ, она қизим!

Чўпон ота котиби
Ф. МУҲИДДИНОВ.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, В. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

ЁДИНГДАМИ, ЎША ҚАСАМЁД?..

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИДАГИ ФРУНЗЕ НОМЛИ КОЛХОЗДА СОБИҚ ПАНФИЛОВЧИЛАР УЧРАШДИЛАР

Дубосеково разъезди яқинида турли миллат вакилларидан иборат 28 жангчи 50 га яқин немис танкига қарши жанг қиларди. Шунда рота политруги Василий Георгиевич Клочков жангчиларни жасорат сари илҳомлантириб; «Оғайнилар, Россия ўғлонлари ҳеч қачон чекинган эмас. Орқамизда Москва турипти. Ҳар қарич ер азиз» — дея хитоб қилди. Унинг гапларидан руҳланган ўзбекистонлик йигитлар тўрт соатдан мўлроқ давом этган жангда кўпгина гитлерчиларни ер тишлатишди. 18 танкни ёндириб, ишдан чиқардилар. Шунда оғир яраланган политрук Николай Гастелло жасоратини қўллади. Таҳликали дақиқаларда белига граната шодасини боғлаб, рўпарадан келаётган душман танки остига ўзини ташлади... Ҳа, рота жангчиларининг ҳаммаси ана шу жангда душман ўқига қалқон бўлишди. Уларнинг барчаси ҳалок бўлди. Лекин чекинишмади.

Ўзбекистон комсомоли тарбиялаб вояга етказган кичик лейтенант Фирсовга «тил» тутиб келиш вазифаси топширилди. Салкам 500 километр йўл босиб, Строговодан душман «тили» қўлга туширилди. Лекин йўлда немисларнинг 14 автомашинадан иборат колоннасига дуч келишди. Автоматлар тилга кирди. Мислсиз жангда Фирсов оғир яраланди. Лекин у охирги томчи қони қолгунча душман устига ажал уруғини сочди.

1941 йил декабрь... Ашаддий эсэсчи Гудериан бошчилигидаги сараланган қисм ва танк армиясига қарши панфиловчилар уч кун қақшатқич жанг олиб боришди. Лейтенант Икром Жалилов взводи жангчилари алоҳида жасорат кўрсатдилар. Крюково озод қилинди. Бу ҳақда дивизия командири К. К. Рокоссовский Крюково учун бўлган жангни иккинчи Бородино — Гвардиячи Бородино деб атаган эди.

1941 йил Ленин номидаги Тошкент олий ҳарбий билим юртини тугаллаб, Олмаотада ташкил қилинган Панфилов дивизиясига келган лейтенант Икром Жалиловнинг жангоҳдаги биографияси ана шундай бошланган эди. Лейтенант И. Жалилов жанг майдонида партия аъзолигига қабул қилинди. Кейинчалик рота командири этиб тайинланди.

У урушдан сўнг юридик институтда ўқиди, ҳуқуқ органларида ишлади. 1958 йилдан бери эса Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ институтида илмий иш олиб боради.

«Ўзбекистоннинг революцияга қадар бўлган ер ҳуқуқининг асосий кўринишлари» темасида кандидатлик, 1971 йилда эса Олмаота шаҳрида докторлик диссертациясини муваффакият билан ҳимоя қилди. Ажойиб шогирдлар етиштирди.

Яна бир панфиловчи жангчи, артиллериячи Юлий Земович Нисенбойм ҳам 1941 йили кўнгиллилар қатори урушга юборишларини сўраб ариза берди. Ҳарбий тайёргарликдан сўнг Юлий Земович 316-ўқчи дивизиянинг 857-артиллерия полкига взвод командири қилиб тайинланди.

Волоколамск шоссесидаги жангларнинг бирида артиллериячи полк командири Георгий Федорович Курганов жангчиларга танкларни тўхтатишни буюрди. Уларга қарши ўт очилди. 3 соат давом этган оғир жангда фашистларнинг тўрт танки ишдан чиқарилиб, полк яна ўз позициясини эгаллади. Бу жангда наводкачи сержант Бабанов билан Нисенбоймлар жанговар Қизил Байроқ ордени билан тақдирландилар.

Панфиловчилардан Тулетой Сансизбоев, Жибек Абдураимов ва Тўрабек Бозорқуловлар 1077-ўқчи полкда жанг қилишди.

Тўрабек Бозорқулов 1941 йили кўнгиллилар қатори фронтга жўнади. Икки ойлик ҳарбий курсни тугатгач Москва учун бўлган жангларда иштирок этди.

Ўшанда фронт газетасида, деб хотирлайди Тулетой Сансизбоев, взвод командири Норимбетов жангда ҳалок бўлгач, унинг ўрнига Тўрабек ўйланиб ўтирмай ўн нафар жангчини немис босқинчиларининг 100 автоматчисига қарши жангга бошлаганлиги, уларнинг кўрсатган қаҳрамонликлари ёритилган эди. Тўрабек Бозорқулов Харьков учун бўлган жангларда кўксидан оғир яраланиб госпиталга жўнатилди. 1943 йили госпиталдан тўғри уйга қайтди. Ҳозирги кунда эса пенсияда бўлишига қарамасдан фарзандлари қатори шу колхозда меҳнат қилади...

Яна кимлар бор?!

Яна кимлар ҳаёт?!

Панфиловчи жангчиларнинг яқинда бўлиб ўтган учрашувида ана шу йўқлов қайта-қайта такрорланди.

Орадан 40 йил ўтиб Тўрабек Бозорқуловнинг таклифи билан йиғилган 18 нафар қуролдош Фрунзе номли колхоз меҳнаткашлари билан бўлган учрашувда ўз жанг хотираларидан гапириб бердилар. Генерал-майор Виктор Иванович Ульянов, Юлий Земович Нисенбойм, Жибек Абдураимов, Николай Михайлович Бурцев, Павел Васильевич Акименко, Борис Абрамович Либерзон, Икром Жалилов, Рауф Қаюмов ва бошқалар учрашувни ташкил этишда жонкуярлик қилган район партия комитети, район ҳарбий комиссариати, Фрунзе номли колхоз правлениесига миннатдорчилик билдирдилар.

...Кўзлардаги ёшлар кўксидаги орденларига томаёттган жангчи ҳалок бўлган қуролдошлари хотираси учун ёдгорлик пойига гул қўяди ва бир зум ўйга толади:

«Яна қошингга келдим. Ёдингдами, урушдан ким омон қайтса, қайтмаганлар учун ҳам яшаб, меҳнат қиламиз, деган қасамёдимиз. Бугун биз болаларимизга сизлар ҳақда сўзлаб бердик. Улуғ Ватанимизни немис босқинчиларидан озод қилишда кўксини қалқон қилган афсонавий баҳодирларни ёдга олиб, таъзим қилгани келдик».

М. ФЗАЛОВА.

СУРАТЛАРДА: панфиловчиларнинг учрашув пайти.

В. Портнов фотолари.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

ДЎСТОНА МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ МУҲИМ ҚАДАМ

САНО, 16 октябрь. (ТАСС). Яман Араб Республикаси ҳукумати ва маслаҳат кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган қўшма мажлисида мамлакат президенти А. А. Солиҳ ўзининг Совет Иттифоқига қилган визити якунлари тўғрисида ахборот берди. Бўлиб ўтган музокаралар, деди у, ҳар иккала томонни қизиқтирувчи асосий проблемалар юзасидан иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатлик руҳини акс эттирди. Москвада имзоланган ЯАР билан СССР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома, деб таъкидлади А. А. Солиҳ, Шимолий Яман-Совет дўстона муносабатларини ривожлантиришда муҳим қадам бўлади. ЯАР раҳбари шимолий Яманнинг ижобий бетарафлик ва қўшилмаслик принципларига асосланган ташқи сиёсий йўли ўзгармаслигини тасдиқлади.

Мажлис қатнашчилари А. А. Солиҳнинг СССРга қилган визити натижаларини ва визит чоғида имзоланган ҳужжатларни маъқулладилар.

БМТ Бош секретарининг доклади

НЬЮ-ЙОРК, 16 октябрь. (ТАСС). БМТ Бош секретари Х. Перес Де Куэльярнинг Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида тайёрлаган докладида дунёнинг энг нотинч ва калтис районларидан бири бўлиб қолаётган Яқин Шарқдаги кескинлик муносабати билан жиддий ташвиш изҳор этилди. Бу доклад Исроилнинг оккупация қилиб олинган территорияларидаги сиёсати тўғрисида БМТ қабул қилган резолюциялар қандай бажарилаётганлиги, шунингдек Яқин Шарқ муаммосини ҳар томонлама одилона ва мустаҳкам ҳал этиш йўлларини қидириш масаласига бағишланган. Шу муносабат билан Х. Перес Де Куэльяр БМТ Бош Ассамблеяси барча давлатларни Исроилга ҳарбий, иқтисодий ва молиявий ёрдам беришни тўхтатишга чақирганлигини таъкидлади.

Ҳужжатда БМТ резолюцияларини амалга ошириш юзасидан ўзлари кўрган чоралар тўғрисида ахборот бериш ҳақида БМТ Бош секретарининг илтимосига Афғонистон, Болгария, Венесуэла, ГДР, СССР ва бошқа бир қанча давлатларнинг ҳукуматлари қайтарган жавоблар умумлаштирилган. Жумладан, Америка империализмидан ҳар томонлама мадад олиб турган Исроилнинг ғайриинсоний, босқинчилик сиёсати, шунингдек АҚШнинг ўз империячилик режалари шу региондагина эмас, бутун дунёда ҳам тинчлик ва хавфсизликка қаттиқ таҳлика солиб турганлиги жавобларда уқтириб ўтилган.

СУРАТДА: Бирлашган Миллатлар ташкилотининг Венадаги Халқаро ташкилотлар биносини кўриб турибсиз. Кейинги йилларда Австриянинг халқаро доирадаги обрўси анча ошди. Мамлакат пойтахти Вена БМТнинг Нью-Йорк, Женевадан кейин учинчи маркази бўлиб қолди.

ТАСС фотохроникаси.

СОВЕТ-ХИТОЙ МАСЛАҲАТЛАШУВЛАРИ

ПЕКИН, 16 октябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқи ҳукуматининг махсус вакили, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев Совет-Хитой сиёсий маслаҳатлашувларини ўтказиш учун бугун Пекинга келди. Аэродромда уни Хитой ҳукуматининг махсус вакили, ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Цянь Цичэнь, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ХХРдаги элчиси И. С. Шчербаков, шунингдек бир қанча социалистик мамлакатларнинг Пекиндаги дипломатик ваколатхоналари бошлиқлари бор эди.

Совет-Хитой сиёсий маслаҳатлашувларининг навбатдаги давраси 18 октябрда бошланади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтида социалистик мамлакатлар ядро асбобсозлиги — «Интератоминструмент» халқаро хўжалик бирлашмасининг кўргазмаси очилди. Кўргазмага шу ташкилот аъзоси бўлган олти мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқининг экспонатлари қўйилган.

Саноат, фан ва медицина соҳасида ядро техникасини қўлланишда эришилган энг янги ютуқлар экспозицияда намойиш қилинмоқда. Кўргазмани очиш вақтида уқтириб ўтилганидек, 1972 йилда «Интератоминструмент» ташкил этилганидан буён унинг қатнашчилари ўртасида ўзаро савдо-сотиқ беш баравар кўпайди.

● НЬЮ-ЙОРК. БМТ ҳузуридаги Никарагуа доимий ваколатхонаси хавфсизлик кенгашига мактуб йўллаб, унда МРБ ёлланган кучлари Гондурас қуролли кучлари мадади билан 10 октябрь куни Никарагуага қарши навбатдаги агрессив ҳаракат қилганлигини маълум қилди. Шу кучларнинг Никарагуа территориясига бостириб кириши натижасида Ла-Онда районида сандиночи халқ милицияси жангчиларидан бир неча киши ўлган.

Бу ҳужум, деб таъкидланади ҳужжатда, шу мамлакатга қарши уруш ҳаракатларини кенгайтириш учун шарт-шароит тайёрланаётганлиги тўғрисида Никарагуа ҳукуматининг баёнотлари асосли эканлигини тасдиқлайди. АҚШ ҳукуматининг хизматида бўлган газандаларнинг Гондурасда тўпланаётганлиги ҳам бундан далолат беради.

● КАТМАНДУ. Совет Иттифоқи телеграф агентлиги (ТАСС) билан Непал миллий ахборот агентлиги (РСС) ўртасида ахборот айирбошлаш ва ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим имзоланди. Ҳужжатни СССРнинг Непалдаги элчиси А.-Р. Х. Везиров ҳамда РСС раиси ва бош директори Р. Биста имзоладилар.

Бу битим, деди Р. Биста, янги халқаро ахборот тартибини ўрнатишга ҳисса қўшади. СССР ва Непал шундай тартиб ўрнатилиши учун биргаликда ҳаракат қилмоқда. СССР билан РСС ўртасида ахборот айирбошлаш халқларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни ривожлантириш нуқтаи назаридан ҳам муҳимдир.

● АДДИС-АБЕБА. Бу ерда, Африка уйида одам ресурсларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш учун жавобгар бўлган Африка мамлакатлари министрларининг конференцияси очилди. БМТнинг Африка учун иқтисодий комиссияси ижроия секретари Адебайо Адедежи конференция қатнашчиларини табриклаб, қитъани социал-иқтисодий ривожлантириш учун африкаликлардан турли соҳаларда ишлайдиган кўпгина малакали мутахассисларни қисқа муддатларда тайёрлаш зарур, деб таъкидлади. У Африка Бирлиги Ташкилоти аъзоси бўлган мамлакатларни иқтисодий планлаштириш, технология, шунингдек табиий ресурсларни ўзлаштириш соҳасида ҳамкорликни мустаҳкамлашга чақирди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИДА

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА ШЕЪРХОНЛИК

Республикамиз меҳнаткашлари шу кунларда ниҳоятда масъулиятли ва шарафли дамларни бошдан кечирмоқдалар. Каттаю-кичик йил бўйи етиштирилган пахта ҳосилининг бирор толасини ҳам нес-нобуд қилмасдан териб олишга бел боғлаган ҳозирги долзарб кунларда ёзувчи ва шоирларимиз ҳам деҳқонлар ва ҳашарчилар ҳузурида бўлишиб, улар билан адабий учрашув ва шеърхонликлар ўтказмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи область бўлими пропаганда бюросининг Тошкент область китобсеварлар жамияти билан ҳамкорликда уюштирган бир қатор учрашувларида Ўзбекистон ССР халқ ёзувчилари Мирмуҳсин, Туроб Тўла, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Пўлат Мўмин, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Ҳусниддин Шарипов ва Гулчеҳра Нуруллаева, шунингдек, шоирлардан Анвар Эшонов, Омон Мухтор, Мухтор Худойқулов, Сафар Барноев, Валерий Сумин, Дегук Угай, Кавсар Турдиева, Эдуард Забегаев, Шукур Содиқов ва бошқалар Бўка, Пискент, Паркент, Чиноз ва Коммунистик районларининг пахтакорлари ҳузурида бўлдилар.

Ш. ҚУРБОНОВ.

Спорт

КЛАССИК КУРАШ. Красноярскда классик кураш бўйича СССР кубоги мусобақалари ўтказилди. Унда «Меҳнат резервлари» биринчи, Қуролли Кучлар вакиллари иккинчи, динамочилар эса учинчи ўринни эгалладилар. 90 килограммлик вазнда Қуролли Кучлар командаси аъзоси ҳамшаҳримиз А. Павлов шахсий ҳисобда ғолиб бўлди.

ФУТБОЛ. СССР биринчилигининг еттинчи зонасида қатнашаётган «Соҳибкор» бу мавсумнинг охирги турида ўз майдонида «Шахриханец» командасини қабул қилди ва 1:0 ҳисобида ғалабага эришди. Тўпни рақиб дарвозасига Обедзинский киритди. «Соҳибкор» мавсумни 4-ўринда якунлади.

Зона ғолиби бўлган Самарқанд динамочилари охирги ўйинда Тошкентнинг «Старт» коллективига 1:3 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Фарғонанинг «Нефтяник» футболчилари иккинчи, «Сурхон» учинчи ўринни эгаллашди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«БИТОВИК» САНАТОРИЙ-ПРОФИЛАКТОРИЙСИ

10 ОКТЯБРДАН БОШЛАБ ПУТЁВКАЛАРНИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛМОҚДА
«БИТОВИК» САНАТОРИЙ-ПРОФИЛАКТОРИЙСИ ТОШКЕНТ ДЕНГИЗИ БЎЙИДАГИ ДАРАХТЗОРДА ЖОЙЛАШГАН.

Дам олиш билан бирга қуйидаги касалликлардан даволаш ишлари ўтказилади:

системали бўлмаган касалликлар:

асаб системаси касалликлари ва жароҳатланиш оқибатлари, радикулит, полиартрит, плексит, симпатик трунит ва соляритлар.

Ҳаракат органлари касалликлари: сил касаллиги оқибати бўлмаган артрит ва полиартритлар, бошдан кечирилган ревматик полиартрит оқибатлари, юрак томонидан ўта ўткир ва ўткир ҳодисалар тугагач камида 8—10 ой ўтгач ва 1-даражадан юқори бўлмаган юрак заифлиги ҳодисаларида; юқумли аниқланган этиологиянинг сурункали полиартритлари, дистрофикликка оид юқумли бўлмаган этиология артритлари.

Умуртқанинг сил оқибатида келиб чиқмаган касалликлари; сурункали тонзилит, сурункали бронхит, юрак-томир касалликлари.

I—II даражали гипертония касалликлари, стенокардия, миокардиодистрофия.

Путёвка баҳоси — 24 кунга — 110 сўм ва 12 кунга — 55 сўм.

Муассаса ва ташкилотлар путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан олишлари мумкин.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги системаси ишчилари ва хизматчилари путёвкаларни аҳолига маиший хизмат кўрсатиш район ишлаб чиқариш бошқармаларидан ҳамда республика бирлашмалари ва трестларидан олишлари мумкин.

Адресимиз: Тошкент области, Ўрта Чирчиқ райони, Тошкент денгизи посёлкаси. Телефонлар: 23-508, 23-408 (Тўйтепа коди).

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ
ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
1984 йил учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ АСПИРАНТУРАГА: мелиорация ва ўзлаштирилган ерлар деҳқончилиги, хусусий зоотехния (чорвачилик);

СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА: тупроқшунослик, сабзавотчилик, ўсимликшунослик, техник экинлар (пахтачилик), ўрмон экинлари.

Аспирантурага кирувчилар танлаган ихтисослари бўйича, КПСС тарихи ва чет тилларининг биридан олий ўқув юрти программаси ҳажмида кириш имтиҳонлари топширадилар.

Аспирантурага кириш ҳақида институт ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа (фотосурат билан), сўнгги иш жойидан характеристика, олий ўқув юртини тугатганлиги тўғрисидаги диплом нусхаси, эълон қилинган ишлари рўйхати ёки танлаган ихтисоси бўйича реферат, меҳнат дафтарчаси нусхаси (иш жойида тасдиқланган).

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 20 ОКТЯБРДАН 20 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари —1 декабрдан бошланади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700183, Тошкент шаҳри, 183-алоқа бўлими, аспирантура бўлими.

ДЕҲҚОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Агарда сиз ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш истагида бўлсангиз шаҳар бозорларида ишлаб турган савдо хизмати бюроларига мурожаат этингиз!

БУ СИЗНИНГ ВАҚТИНГИЗНИ ТЕЖАЙДИ.

Савдо хизмати бюроси ходимлари сиз етиштирган сабзавот ва ҳўл меваларни сиз билан келишилган ҳолда (бозор нархидан кам бўлмаган ҳолда) қабул қилиб оладилар!

Бюро биринчи навбатда колхозчилар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ишчиларига ёрдам кўрсатади.

Бюролар қошида оширилган талабга сазовор бўлган саноат моллари билан савдо қилувчи муқобил магазинлар ишлайди.

Ҳозирги пайтда Тошкентда 5 та савдо хизмати бюроси — Олой, Октябрь, Госпиталь, Қорасув, Фарҳод бозорларида ишлаб турибди.

Келгуси йилларда барча асосий бозорларда ҳам бундай бюролар ташкил этилади.

ШАҲАР БОЗОРЛАРИ БОШҚАРМАСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

Р—08508 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1807. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12